

Coordinadora de Fundacions: 40 anys al servei de la societat

PERE-A FÁBREGAS
PRESIDENT DE LA COORDINADORA
CATALANA DE FUNDACIONS

La Coordinadora Catalana de Fundacions està d'aniversari. Enguany complim 40 anys de servei i de representació dels interessos d'un ampli col·lectiu de fundacions que desenvolupen una feina positiva al servei de la societat catalana, en molts casos als més necessitats de suport.

La figura d'una fundació, com a entitat sense afany de lucre, és consubstancial amb la tradició i la manera de ser dels catalans. De la mateixa manera que les cooperatives, les caixes d'estalvis o les mutualitats, les fundacions han ocupat històricament un espai no sempre satisfet per les administracions i que requerien una atenció. Això fa que tinguem fundacions que es remunten al segle XIV o que, en ple segle XXI, cada any encara se'n creïn de noves.

No és estrany que Catalunya fos la capdavantera en la regulació del dret de fundació, recollit a l'article 34 de la Constitució Espanyola de 1978. El Parlament de Catalunya va ser el primer en legislar sobre la qüestió l'any 1982 i encara més tard, s'ha anat actualitzant la llei diverses vegades. Espanya no ho va fer fins el 1994. En correspondència amb aquesta vocació, diverses persones vinculades al món fundacional català van donar les primeres passes per tenir uns representants del sector l'any 1978, encara que no va ser fins uns anys més tard que es va constituir la Coordinadora, al caliu de la promulgació de la primera Llei de Fundacions.

Eren els temps de la transició, de diàleg i consens, d'il·lusió col·lectiva per la recuperació de la llibertat, la democràcia i de les nostres institucions. En aquest context, la Coordinadora naixia amb la voluntat d'agrupar un sector que ocupava, i continua ocupant, un paper rellevant dins l'anomenada societat civil. Les fundacions tenen un ampli espectre de finalitats. N'hi ha que treballen en els camps de l'ensenyament, la cultura,

l'assistència social i la salut, però també trobem d'altres que s'ocupen de l'ecologia, la cooperació internacional o l'esport. Quasi tota la recerca que es desenvolupa a Catalunya està sota el paraigües de fundacions, com també universitats, o fenòmens d'una gran mobilització com ara la Marató de TV3 o el Banc dels Aliments que convoca el Gran Recapte.

També es important la territorialitat. La vocació fundadora fa que n'hi hagi a pràcticament totes les comarques catalanes i que cobreixen els diversos sectors en què presten servei.

Comparativament amb el conjunt d'Espanya, les fundacions aporten el 40 per cent de l'activitat, quan en realitat Catalunya només representa el 6 per cent del territori, el 15 per cent de la població o el 20 per cent del PIB. També suposa el 40 per cent de l'ocupació del sector que es tradueix en més de 80.000

treballadors, en total prop del 2,5 per cent de la població activa catalana. Per tant, a les fundacions treballen més persones que a molts altres sectors. A aquesta xifra caldria afegir els milers de voluntaris que aboquen temps i esforç per una causa noble sense cap remuneració.

La dimensió tant en recursos com de plantilla de les fundacions catalanes es correspon al que és el teixit empresarial basat en petites i mitjanes empreses. En termes equivalents a facturació, el volum total supera els 500 milions d'euros anuals, o sia un 0,25 del PIB català.

La Coordinadora Catalana de Fundacions commemorarà aquests primers 40 anys amb una sèrie d'actes en els propers mesos. Actes que tindran com a missió fonamental el reconeixement de la bona feina feta, però també la promoció i exposició pública de la nostra manera d'atendre les demandes de la societat amb una bona gestió moderna i eficaç i amb transparència pel que fa al destí dels recursos obtinguts de subvencions públiques o d'aportacions procedents del mecenatge o de petites aportacions dels ciutadans.

Continuarem treballant en benefici de la societat. La crisi econòmica que ha viscut el nostre país en la última dècada ha posat de manifest el paper decisiu de les fundacions per al sosteniment de les necessitats bàsiques de la societat, en particular dels més desatesos o en risc d'exclusió social. Han crescut amb força el nombre de beneficiaris sense que hagin augmentat els recursos, ans al contrari, aquests s'han reduït per una menor aportació de les arques públiques i per un retraïment en certa part lògic de les donacions privades.

Les fundacions han ocupat històricament un espai no sempre satisfet per les administracions

La vocació fundadora fa que n'hi hagi a pràcticament totes les comarques catalanes i gairebé en tots els sectors